

Vabilo k naročbi.

 Z mesecem marcijem potekla je naročnikom četrtletnikom naročnina. Prosimo torej, naj se podvzajo, nadaljnjo naročnino doposlati, da se jim določen list ne pretrga ali ustavi. List stane do 1. julija 1 krono, do 1. oktobra 2 kroni in do konca leta 3 krono. — Naročnina pa, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštinih nakaznicah.

Upravništvo.

Izstop slovenskih dež. poslancev.

Izstop naših slovenskih deželnih poslancev iz deželnega zbora je naredil velik utis doma in pri nasprotnikih. Slovenci, posebno štajarski Slovenci, so veseli, da njih voditelji niso prestopili več praga deželne hiše, kjer itak niso nič drugega slišali nego zasramovanja in žaljenja, ampak so ostali doma ter razvili zastavo, na koji je zapisano naše geslo: »Proč od Gradca!« Štajarski Slovenci posamezno in po družtvih odobravajo in pozdravljajo izstop svojih poslancev. In te izjave bodo v prihodnjih dneh postale še številnejše, ko prečita slednja slovenska hiša oklic naših poslancev. Sploh pa menda ni tudi izven Štajarske Slovenca, ki bi ne soglašal z najnovejšim korakom naših poslancev. Vsaj izvenštajarski Slovenci nimajo grajalnega glasu, ampak nasprotno. Celo pošteni nemški listi, in to je za nas štajarske Slovence in naše slovenske poslance izvenredno pomirljivo in pomenljivo, brezpogojno odobravajo sklep naših poslancev, ki nočejo v graško deželno zbornico. Evo v naslednjem glasove o izstopu naših poslancev iz slov. Štajarja in drugih slovenskih dežel ter iz nemških krajev!

Jareninsko politično društvo je imelo zadno nedeljo odborovo sejo, pri kateri je predsednik poročal o političnem položaju ter prečital oklic naših deželnih poslancev na svoje volilce, ki je naredil velik utisek na vse odbornike. Nato je bila soglasno vsprejeta sledeča izjava: »Odbor jareninskega političnega društva navdušeno pozdravlja izstop slov. deželnih poslancev iz deželnega zbora štajarskega. Zajedno prosi in opozarja naše poslance in politična društva, naj začnejo po vseh krajih Južnega Štajarja prirejati politične shode, da izve in se prepriča sleherna slovenska vas, kolike krivice se godijo slovenskemu ljudstvu na Štajarskem, ljudstvu, katero zvesteje kot kateri drugi narod služi svojemu cesarju in točno plačuje svoje davke

v krvi in denarju, pa je kljub vsem jasnim državnim zakonom brez pravic. Vse naše slovenske občine in naša politična društva pa naj v najkrajšem času s posebnim sklepom ali izjavo pritrdijo edino pravilnemu in mogočemu postopanju naših deželnih poslancev.»

Slovenska Bistrica, 30. marca. Rodoljubi slovenjebistriškega okraja popolnoma odobrujejo izstop slovenskih poslancev iz štajarskega deželnega zbora ter pričakujejo, da jim gospodje poslanci poročajo o svojem delovanju in o političnem položaju.

Kozje. Z veseljem pozdravljamo abstinenco deželnih poslancev. Voditelji, ostanite odločni in vztrajni! Proč od Gradca!

Glasilo katoliških Slovencev na Kranjskem »Slovenec« piše:

»Mi poznamo štajarske slovenske poslance. Trezni so v svojih nazorih, miroljubni, skromni v svojih zahtevah. Ako pa se vkljub temu ti poslanci odločijo ne vstopiti v dež. zbor, ta sklep kaže v značilni skrajno usodni luči nezdrave razmere na Štajarskem. Tretjina prebivalcev dežele je brezpravna, izročena nemški prenapetosti na milost in nemilost.

Od Gradca štajarski Slovenci ne pričakujejo ničesar razven udarcev, zato treba, da tudi v štajarske neznosne razmere poseže višja moč, da se tudi tukaj prično pravna pogajanja, po katerih bi se vsaj nekoliko omogočilo dihanje Slovincem na Štajarskem. Na to delovati je sedaj dolžnost štajarskih slovenskih rodoljubov, vzlasti poslancev. Ako bi se pri teh obravnavah pokazalo, da ni mogoče skupnega delovanja, tedaj naj se loči Štajarska v nemško in slovensko samostojno skupino. Tako bo najbolje za Avstrijo, Slovence in Nemce!»

Glasilo tržaskih Slovencev »Edinost« piše:

»Slovenski štajarski poslanci so sklenili, da se ne bodo udeleževali zasedanja deželnega zbora. Dobro!... Ali če so že poslanci sklenili, da bodo izvrševali politiko »proč od Gradca«, tedaj pa pričakujemo, da bodo tem vstrajnejše delovali doma po shodih, katere naj prirejajo nedeljo za nedeljo, da ljudstvo poučijo, kako more poslance podpisati! Naj si vzamejo za vzgled nemške radikalce! Ljudstvo potrebuje pouka. Če je ljudstvo nevedno, se seveda da lahko tlačiti, a če se mu pove in razodene krivica, bo nastopalo z nepremagljivo silo. Nemci bodo morda seveda sedaj Slovincem očitali malomarnost, češ, v odseke smo jih volili, a nočejo priti. Zato treba povedati kmetu, da je to samo pesek v oči. Kajti ako je tudi kak Slovenec voljen v odseke, vendar Nemci

s Slovenci ravnaajo, kakor se jim poljubi. Štajarski Slovenci ne morejo delovati z dež. odborom poprej, dokler se za spodnji Štajar ne ustanovi posebni vladni oddelek kakor se je ustanovil za Italijane na Tirolskem. Torej na delo in med ljudstvo, da bo to samo tirjalo, česar potrebuje za svoj obstanek, gospodarski in narodni!»

Dunajska »Information« piše: »Povsod med slovenskim ljudstvom se sliši glas: »Proč od Gradca!« Ta glas pomenja: upravo samostalnost Spodnjega Štajarja, kakor jo ima južno Tirolsko; razdelitev deželnega šolskega sveta, okrajna razdelitev in okrajni zbor, izločitev Spodnjega Štajarja izpod graškega nadsodišča in priklopljenje k ljubljanskemu nadsodišču, ki se naj ustanovi, razdelitev kmetijske družbe, narodne deželne odseke. Izstop slovenskih poslancev iz graškega dež. zbora pomeni proglašenje tega načrta.»

Graški »Grazer Volksblatt« piše: »Priznati moramo, da se izstopu slovenskih deželnih poslancev nikakor ne čudimo. Kajti surovo je, kako se deželnozborska večina obnaša proti manjšini... Način, kako se vede naša narodno-liberalna večina, je vse druga, samo pošten ni. V nobeni zbornici celega sveta se ne ravna tako z manjšino, kakor v štajarskem deželnem zboru, kjer vlada nekoliko kričave, a drugi, ki bi lahko trezno uplivali na kričave, hodijo zvesto za njimi... Tagesposta in Tagblatt pobijata oklice slovenskih poslancev. Naše mnenje je, da bi si liberalci in nacionalci že smeli tudi vest izpraševati. Naši (nemški) liberalci in nacionalci, ki za ljudstvo storijo tako smešno malo, bi radi bili sami med seboj; najljubše bi jim bilo, da bi tudi nemški konservativci zapustili dež. zbornico, kajti potem bi ne bilo nikogar, ki bi jim gledal na prste. Toda mi ostanemo, — sedaj še vsaj — na svojem mestu, a svarimo večino, naj se ne igra z ognjem. Za nami stoji ljudstvo, za večino stoji 170 velepešestnikov, par veleobrnitnikov in nekaj tisoč meščanov ter uradnikov. In ti ljudje nam komandirajo.« Tako piše nemški list! Hude, ostre, a popolnoma pravične besede!

Te izjave kažejo, da so naši poslanci pogodili pravo, ker so izstopili iz deželne zbornice. Dolžnost volilcev je sedaj, da se ne umaknejo od svojih poslancev, dokler se nam naše pravične zahteve ne izpolnijo. Nemški poslanci že naznanjajo, da bodo prirejali v bodoče shode po Spod. Štajarju. Toda mi smo prepričani, da je naše ljudstvo dovolj zavedno, da bo njihove shode onemogočilo ali pa preziralo.

Listek.

Oče in sin.

Spisal Jože Selski.

(Konec.)

IV.

Delo jima je slo urno od rok. Posebno Simonu se je orodje v rokah tako hitro sukalo, da se je Matija, to opazivši, čudil in šel pogledat, kako je vse izdelano, ker ni verjel, da bi se v tej naglici moglo vse vestno in snažno izdelovati. A ker se je prepričal o nasprotnem, je dejal Simonu:

»Vidim, da Ti vse dobro stori, karkoli primeš v roke, vendar si mi malo prenagel; jaz Te ne morem dohajati. Le bolj počasi! Saj se ne menim jutri s tem mleti. Če pa dobim od cesarja podporo, potem Ti tako lahko plačam čas in delo.»

»Kako pa hočete to storiti?»

»Sam bi se peljal na Dunaj k cesarju in mu potožil svoje težave. Morebiti bi se mu smilil, in stisnil bi mi mogoče toliko v pest, da bi si napravil pet takih strojev. Mlel bi tedaj po letu in po zimi, da bi se vse kadilo, in služil bi denar, s katerim bi se polagoma otresel vseh sitnih terjatev in bridkih očitani.

Najboljšo moko bi delal, črnega kruha bi ne jedel več, same štruklje, pogače, mlince in take stvari bi morala moja žena peči. To bi bilo življenje!»

Matija se je držal resno-veselo, pozabil je v tem trenutku vse svoje težave in se čutil najsrečnejšega na svetu.

»Kaj je z Vašim Jurijem?» vpraša Simon. »Ko je šel k vojakom, sem delal v sosedni fari in ga nisem videl.»

»Če se ne veš, kaj se mu je pripetilo, Ti bodem povedal.»

Simonu je bilo sicer vse znano, a hlinil se je, kakor bi ne vedel ničesar o tem.

»Tisti dan, ko je moral oditi k vojakom, nisem imel časa, da bi ga spremljal. Šel je sam. Poklican je bil h konjikom. Prišedši v vojašnico zagleda tolpo vojakov pri hlevu, stopi k njim in jim naznani, da je prišel k vojakom ter pokaže pozivni list. Poredneži so pa dejali: »Pojdi domov! že mi nimamo kaj jesti, kaj hočeš še potem Ti tukaj?«

Seveda je bil to najhujši udarec zanj. Obrnil se je in šel zopet domov. Kljub vsemu prigovarjanju ga nisem mogel pripraviti, da naj gre nazaj. Čez osem dni potrka orožnik na moja vrata. Vstopivši vpraša po Juriju. Poklical sem ga; bil je v skednju.»

»Roke križem sem!» vli orožnik. »To je tisti ptič, zaradi ktere ga sem moral v tem

grdem vremenu blato mesiti. Čakaj, Tvoje muhe Ti bodo že odpravili!« »Veriga je razlojla. Oba sva jokala; nič ni pomagalo. Vse prošnje, naj ga izpusti, ker bo neuklenjen tudi šel z njim, so bile bob v steno. Odgnal ga je in dosihdob še ga nisem videl.»

»Dober dan! dobro srečo!»

»Bog daj, Bog!« odgovorita Matija in Simon.

Kako je pogrelo Matijo, ko je zagledal došlega moža. Bil je — eksekutor. Ti možje so pri davkoplačevalcih na slabem glasu. Tudi Čudak ga ni preprijazno sprejel, čeravno sta se že dolgo poznala.

»Kaj je zopet novega?»

»Če do jutre ne plačate najnujnejšega davka, dvajset goldinarjev, Vas pridejo čez dva dni rubit.»

Čudak je bil sicer vaje takih poročil, a zdaj pred Simonom mu je le postalo malo tesno pri srcu.

»Danes nimam časa,« nadaljuje eksekutor, »da bi se malo pomenkovali, ker še imam dolg pot pred seboj. Na svidenje!« ter odide.

»Hvala Bogu, da je zunaj!« meni mlinar. »Kaj mi je zdaj storiti? Morebiti bi bil Ti Simon tako prijazen in mi posodil deset gld. Deset še jih imam sam, ktere sem namenil poslati Juriju. Kako smolo imam povsod!«